

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОТЕХНИКА

“ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”

гр.Пловдив, ул. “Братя Бъкстон” №71 А, тел. 0896610721;

e-mail: mehano@pgmtplovdiv.info, район Южен

ПРАВИЛНИК

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

Приет на Педагогически съвет с Протокол № 12/13.09.2024 г. и утвърден със
Заповед № РД 06 - 2150/13 .09.2024 г.

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. С този правилник се определят изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в ПГМТ „Проф. Цветан Лазаров”.
2. Правилникът се отнася за всички участници в учебно-възпитателния процес и трудова дейност (ученици, учители и друг персонал) и урежда техните права и задължения по осигуряване и контролиране на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
3. Правилникът се утвърждава от директора на училището, не по-късно от началото на учебната година.
4. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, технически средства, материали и вещества и при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

РАЗДЕЛ I

Област и ред за прилагане на правилника

1. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогическия персонал в ПГМТ „Проф. Цв. Лазаров” – гр. Пловдив, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, площадки, терени и др.
2. За осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.
3. Отговорност за изпълнението на правилника носи училищното ръководство.

РАЗДЕЛ II

Права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учащите за осигуряване и спазване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд

I. Училищно ръководство

1. Училищното ръководство е длъжно да осигурява на учениците напълно безопасни условия за обучение и работа;
2. Със заповед на директора ежегодно се създават комисии за:
 - Проверка безопасността на всички уреди, съоръжения и уреди по физкултура;
 - Проверка на ел. уредите, инсталациите, противопожарните кранове, гръмоотводите с оглед противопожарната охрана и охраната на труда;
 - Комисиите по точка 2 до 15 септември извършват проверката и съставят протоколи, с чието съдържание се запознава ПС.

II. Педагогически персонал

1. В началото на учебната година класните ръководители и учителите запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи, кабинетите и учебните работилници.
2. На първата родителска среща всички родители се запознават с настоящия правилник, с правилника за дейността на училището и пропускателния режим в училището.

3. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.
4. Списъците на учениците, заминаващи на поход, екскурзия и т. н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутният лист за придвижване на групата.
5. Екскурзии се провеждат само с изправни моторни превозни средства и се спазват изискванията за организиране на екскурзии съгласно Наредбата за детски и ученически пътувания и Заповед РД-06-0-21/24.01.2017 г.
6. При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици. Същите могат да участват в похода само след разрешение от лекар и писмено съгласие на родителите /или присъствието на родител на мероприятиято/.
7. Преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания, участниците – ученици задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физическо възпитание или треньорите.
8. Преди провеждане на лабораторни упражнения учениците предварително се инструктират от преподавателя за безопасна работа.
9. Задължително се разглеждат теми по БД в ЧК.
10. След приключването на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.
11. Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата в училищната сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата.
12. Ежегодно в края на учебната година ПС анализира безопасността на условията в училището и наобелязва мерки за подобряването.

III. Непедагогически персонал /помощен и обслужващ персонал – работници и служители/.

Всички са длъжни:

1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.
2. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.
3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.
4. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа или дейност.
5. Да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното си място.
6. Да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.

7. Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасните методи на труд.
8. Периодично или за конкретен случай да се запознават с изискванията за безопасна работа, отнасящи се за работното място на което работят.
9. Имат право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомят за това прекия си ръководител.
10. Имат право да откажат изпълнението на работа, за която не са инструктирани или нямат изискващата се правоспособност.
11. Преди началото и след края на учебните занятия работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафове и осветлението. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им, като своевременно уведомява домакина и училищното ръководство.
12. Коридорите и стълбищата в училищната сграда се забърсват от хигиенистите след голямото междучасие.
13. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия, след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия.
14. Хигиенистите измиват прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне, а също на изправни маси или стълби.
15. Качването и слизането при почистване на прозорците или подмяна на осветителните тела става изключително внимателно при спазване на правилата за безопасност.
16. Училищният двор и спортните площадки се почистват всяка сутрин и след голямото междучасие.
17. Пердета, завеси, покривки, пътеки и килими се перат всяка ваканция.
18. Почистването на паркета става през ваканцията, като хигиенистите спазват правилата за работа с опасни химикали.
19. По време на работа с опасни химикали прозорците в кабинетите, класните стаи и залите задължително са отворени.
20. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно-технически средства, съоръжения и други, те задължително се изключват от електрическата мрежа.
21. Ремонт на електрически табла се извършва само след централно изключване на електрическата мрежа.
21. След приключване на учебните занятия хигиенистите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.
22. Обслужващият персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.
23. До началото на учебната година задължително се осигуряват от длъжностното лице медикаменти за долекарска помощ.
24. При пожар, земетресение, авария, стихийно бедствие и други, хигиенистите от първия етаж обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуацията на учениците.
25. За училищни нужди се закупуват или приемат като дарения само уреди, съоръжения, пособия, учебно-технически средства и други, отговарящи на БДС.

26. Леснозапалими материали се съхраняват от домакина на строго определени за целта места, безопасни за здравето и живота на учениците и трудовия колектив.
27. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него.
28. През есенно-зимния сезон стриктно се спазва планът за работа при зимни условия „План за осигуряване на нормален учебен процес през зимата” с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

IV. Ученици

1. Задължения на учениците по време на учебна и производствена практика и по ПОРРС.
 - 1.1. Да спазват Мерките за намаляване рисковете от предаване на COVID-19.
 - 1.2. Да изслушват внимателно инструктажа и всички други форми на обучение по БХТ и ПО, които се провеждат от учителите по учебна практика, производствена практика и по ПОРРС, както и инструктажа, провеждан в предприятие преди започване на производствената практика и инструктажа провеждан от класните ръководители.
 - 1.3. Да се разписват в книгата за инструктаж в училището и предприятието, с което удостоверяват, че са им известни правилата и изискванията по безопасност на труда и се задължават най-стриктно да ги спазват.
 - 1.4. Да спазват установеното време за производствена практика и по ПОРРС.
 - 1.5. Строго да спазват разпоредбите по БХТ и ПО и правилата за вътрешния ред и поведение. Да поддържат образецов ред, чистота и висока култура на работното си място.
 - 1.6. Да ползват задължително обикновеното и специално работно облекло и лични предпазни средства, които се полагат.
 - 1.7. Да познават устройството и действието на механизмите, съоръженията, инсталациите, приборите, механизмите и т.н., с които ще работят и да спазват всички специфични изисквания от инструкциите за безопасна работа с тях.
 - 1.8. Преди започване на работа или дейност, да огледат внимателно работното си място и при забелязване на най-малки неизправности или несъответствия, веднага да уведомят преподавателя или наставника.
 - 1.9. По време на своята дейност да изпълняват с голямо внимание и само определената работа. Всяко разсейване, отклоняване на погледа, разговор и други могат да доведат до трудови злополуки и несчастни случаи. Това особено важи за дейности, при изпълнението на които са ангажирани по двама и повече ученици. В такива случаи ученикът, който трябва да включва машината, апаратурата или съоръжението, се задължава да даде сигнал.
 - 1.10. Преди да напуснат работните места, да предадат инструментите си почистени и в пълна изправност.
 - 1.11. При злополука веднага да съобщават на учителя, наставника или ръководителя на учебно-производствената практика, за да се вземат бързи мерки за оказване на необходимата помощ на пострадалия.
 - 1.12. На учениците строго е забранено:
 - а) самоволно да извършват работа, която не им е възложена, да напускат или сменят работното си място, да заемат работни или измервателни уреди и

инструменти от съучениците си, да се пресягат през работните машини, да разговарят, когато същевременно и работят;

б) да извършват поправки на електрически уреди, инструменти, ел. инсталации, работни машини, съоръжения, приспособления, мебели, обзавеждане и други;

в) облягане и сядане върху предпазителните капаци на машините, огражденията за обезопасяване, на подредените за обработка или обработени детайли и други;

г) да разхвърлят безразборно обработените предмети около мястото на работа.

2. Задължение на учениците по време на провеждане на практическо занятие в кабинет (лаборатория).

2.1. Да спазват Мерките за намаляване рисковете от предаване на COVID-19.

2.2. Да изслушват внимателно инструктажа от учителя (ръководителя) за правилно и безопасно провеждане на практическото занятие (опитите) и поведението, което трябва да се спазва.

2.3. Дежурният или отговорникът на групата да е в помощ на учителя (ръководителя) на занятието (опита), като следи дали членовете на групата спазват инструктажа по БХТ и ПО.

2.4. Да ползват задължително необходимото за провеждане на опити обикновено и специално облекло и лични предпазни средства, каквито се изискват.

2.5. През време на занятието да изпълняват и спазват с голямо внимание изискванията за безопасност и най-вече при действия, в които са ангажирани две и повече лица.

2.6. Преди да напуснат кабинета, да предадат на преподавателя всички ползвани материали и уреди и да почистят работните места.

2.7. При злополука, заедно с ръководителя, веднага да вземат бързи мерки за оказване на необходимата помощ на пострадалия.

2.8. На учениците строго е забранено:

а) самоволно да извършват дейност, която не е свързана с провеждането учебно занятие;

б) да извършват поправки на електрически уреди, инструменти, инсталации, съоръжения, приспособления и други;

в) да разхвърлят безразборно предмети около мястото на работа.

3. Задължават се всички ученици при придвижване от дома към училище и обратно, стриктно да спазват правилата за движение по пътищата.

ГЛАВА ВТОРА

Условия, изисквания и правила за безопасно и здравословно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Работникът или служителът е длъжен да спазва правилата за безопасни и здравословни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.

2. Правилата за безопасни и здравословни условия на труд за съоръжения и работни места, се разработват и утвърждават от работодателя. Те не могат да противоречат на нормативните изисквания и се обявяват по подходящ начин на работните места.

3. Лица без необходимите знания и умения, предвидени в правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, не се допускат на работа.
4. При нарушаване правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд се носи отговорност.
5. При неизпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд работодателят или съответното длъжностно лице подлежат на санкции.
6. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за безопасни и здравословни условия на труд.
7. Учителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на съоръжения и други, както и заети в дейности, които създават опасност за здравето и живота им, задължително се инструктират, обучават и полагат изпит по правилата за осигуряване на безопасни условия на труд.
8. Учителите разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебните предмети, по които преподават.
9. Учителите по физическа култура и спорт подготвят и изискват от училищното ръководство и помощния персонал извършването на ремонт на всички спортни уреди и пособия във физкултурния салон и училищния двор. Годността на същите се проверява от комисия, а тези, които не могат да се поправят, се бракуват.
10. При изпълнение на физически упражнения, особено на тези с по-сложен характер, да се съблюдават изискванията за помощ и пазене на учениците от страна на учителя.
11. Спортните уреди във физкултурния салон при ползване задължително се обезопасяват с постелки.
12. Забранява се влизането във физкултурния салон без присъствието на учител, качването и ползването на спортните уреди по време на учебен час от повече от един ученик, както и катеренето или висенето по баскетболните табла или рингове, футболните врати и по оградната мрежа на игрищата.
13. Спортни уреди и пособия да не се използват преди учителят да е разрешил работа с тях, а при работа с гюлета, гирички, топки, тояжки и други задължително да се спазват указанията на учителя за безопасността на всички ученици.
14. В часовете по физическо възпитание и спорт учениците са длъжни да бъдат в спортен екип и със спортни обувки /гуменки, кецове, маратонки/, съобразно изискванията на учителя. Не се разрешава в часовете носенето на обеци, накити, часовници, които могат да бъдат опасни за ученика и околните при неизпълнението на физически упражнения, както и ползването на различни предмети и пособия, които не са изискани от учителя и пречат за нормалното провеждане на часа.
15. Учителите по физическо възпитание и спорт трябва да осигуряват добро предварително разгриване с цел въвеждане на организма за предстоящата работа и предотвратяване опасността от травми.
16. Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки участник в учебния процес.
17. Учителите по физическо възпитание и спорт не носят отговорност за травми и наранявания по време на междучасията и при неспазване на указанията за безопасност.

18. В края на всяка учебна година комисия в състав по РАЗДЕЛ II, т.2 проверява състоянието на училищната сграда и всички съоръжения, физкултурни пособия, апарати, учебно-технически средства, уреди, осветителни и отоплителни инсталации, съставя протокол и прави предложения за ремонт или бракуване.

19. В началото на всяка учебна година комисия в състав по РАЗДЕЛ II, т.2 проверява състоянието на всички видове инсталации, съоръжения, готовността за започване на учебната и съставя протокол, който се предава на директора.

20. В началото на всяка учебна година класните ръководители по време на провеждане на първия учебен час на класа запознават учениците с настоящия правилник, а учителите при провеждане на първото занятие инструктират учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползване на уреди, съоръжения, физкултурни пособия и други.

21. До началото на всяка учебна година задължително се отремонтират или бракуват всички уреди, съоръжения, учебно-технически средства и пособия, които не отговарят на условията за безопасност.

22. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия, като своевременно в началото на зимния сезон се осигуряват необходимите противопожарни средства, сол, пясък, луга, лопати и кирки.

23. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.

24. При станала злополука незабавно се уведомява медицинския специалист, училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя или работника.

25. Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от ученици незабавно се уведомява класния ръководител или училищното ръководство.

РАЗДЕЛ I

Изисквания към съоръжения и работни места за безопасна работа

1. Да се извършва от помощния персонал навременно и редовно почистване и измиване на физкултурния салон, съблекални и спортни площадки.

2. Във физкултурния салон се влиза само организирано и с чисто игрално облекло.

3. Преди започването на учебния час по физическо възпитание се забранява разместването и изнасянето на спортния инвентар и ползването му без разрешението на учителя.

4. Кабинетите и лабораториите по химия и ООС, физика и астрономия и други трябва да имат в непосредствено съседство хранилище.

5. Пространството, в което постоянно действат или периодично възникват опасни за здравето на човека фактори, е опасна зона за увреждане, която може да бъде постоянна или променлива.

6. Учебните кабинети, лаборатории, физкултурния салон и други подобни, трябва да бъдат напълно механично, електро – и пожаро - обезопасени.

7. Задължително е спазването на изискванията на ПБТ и инструкциите за безопасна работа, с които учениците трябва да бъдат запознати.

8. Всички учебно-технически средства да се използват по своето предназначение и съобразно изискванията по БХТ.

РАЗДЕЛ II

Хигиенни и здравословни изисквания за работните места и за учебната дейност на учениците

I. Общи изисквания

Учебните кабинети, лаборатории, физкултурни салони и други подобни трябва да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление /естествено и изкуствено/, вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и други.

II. Микроклимат – температура, влажност и скорост на въздуха. Отопление и вентилация.

1. Хигиенните изисквания към микро-климатичните параметри на въздуха в работните помещения да отговарят на БДС-ISO.
2. Да се спазват оптималните норми на работните места за температура и скорост на въздуха в зависимост от категорията работа и периода на годината.
3. Когато поради технически или други причини не е възможно да се осигуряват оптималните норми, да се спазват допустимите норми за:
 - температура и скорост на въздуха през студения период;
 - относителната влажност на въздуха на постоянните работни места между 30 и 75 %;
 - скорост на въздуха на постоянните работни места през топлия период;
4. Необходимо е да се поддържа постоянна температура в работните помещения с помощта на отоплителни тела, които не трябва да влошават микроклимата.

Естествено и изкуствено осветление

1. Всички помещения, независимо от времето на пребиваване в тях, трябва да бъдат осигурени с естествено осветление.
2. Помещенията, в които е обективно доказана невъзможността да се осигурят нормите за естествено осветление, трябва да се осветяват през деня със смесено осветление.
3. Естественото осветление трябва да бъде странично, горно или комбинирано и да осигурява хигиенните изисквания съобразно БДС 1786-84.
4. Аварийното и евакуационното осветление трябва да се захранват от независим източник на напрежение или да се превключват автоматично към него при внезапно изключване на работното осветление.
5. Да се спазват отрасловите норми за изкуствена осветеност на работната повърхнина в лука, както следва:
 - Класни стаи, аудитории, учебни кабинети, лаборатории в средата на дъската - 500,
 - На работните маси и чинове - 300,
 - Кабинети по рисуване – на дъската - 300,
 - На работните места - 500;
 - Кабинети и стаи на преподавателите - 200;
 - Физкултурни зали на пода - 200;
 - Административни помещения - 400;
6. В кабинетите и лабораториите по химия и ООС, физика и астрономия и други е наложително наличието на резервно осветление, което трябва да се осигурява от независим източник.

Санитарно - битово осигуряване

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.
2. За осигуряване на личната хигиена на работниците и служителите да се осигурят санитарно-битови помещения.
3. Да се поддържат в добър вид съблекалните, помещенията с душеве и умивалници, помещенията за почивка, тоалетните и в изправност шкафчетата, душовете, бойлерите и други.
4. Да се спазва от всички педагогически, непдагогически персонал и ученици, въведеният режим за труд и почивка.
5. Кабинетът на медицинския специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.
6. Условия за санитарно-битово и медицинско обслужване на педагогическия и непдагогическия персонал и на учениците съобразно санитарните норми и изисквания се осигуряват от директора на учебното заведение.

Водоснабдяване и канализация

1. Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенни-санитарни, питейно-битови и противопожарни кранове. Да се извърши оценка за условията на труд от оторизирана служба по трудова медицина, като същите се определят чрез данните от съществуващи паспорти на условията на труд и от други измервания и оценки, с давност не по-голяма от 3 години и да се извършват от специализирани лаборатории.
2. Контролът по измерването на елементите от условията на труд се осъществява от контролните органи на МЗ и МТСП.
3. За всяко работно място, работна зона на учениците да се състави карта за условията на труд с параметрите на работната среда.

РАЗДЕЛ III ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Създаване на условия за недопускане на пожари

1. Да се изготви противопожарна Наредба, която да се утвърди от директора на учебното заведение.
2. Противопожарната Наредба да се спазва от всички задължително.
3. Да се извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба от назначеното длъжностно лице и училищното ръководство.
4. В Наредбата да са включени и следните раздели:
 - противопожарни изисквания към помещенията;
 - помещения за учебно - възпитателна дейности;
5. Да се извършва постоянен контрол по ползването на електронагревателните и отоплителни уреди. При спиране на електрическия ток да се ползват само електрически фенерчета или газови лампи.
6. Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно.
7. Леснозапалимите течности в лабораториите да се съхраняват в метални шкафове.
8. В коридорите и по стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар.
9. Изходите за евакуация да се поддържат годни за използване.

10. В таванските и избените помещения да не се складираат леснозапалими материали, да бъдат заключени и да няма свободен достъп до тях.

11. Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност и годност за ползване.

12. Да се спазват най-строго изискванията за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други огневи дейности.

13. Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар, същият да бъде поставен на видно място в училищната сграда на всеки етаж и да се проиграва веднъж на учебен срок през учебната година.

Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия - тържества, вечери и други.

1. Помещенията за масово събиране на хора в училището са актовата зала, физкултурен салон, стол, учителска стая и други.

2. Помещенията, в които се провеждат масови събирания, трябва да бъдат от I или II степен на пожароустойчивост. Трябва да имат най-малко два изхода за навън и спазени всички други изисквания за евакуацията на хора.

3. Не се допуска употребата на синтетични материали за облицовка на стени и тавани.

4. За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени всички необходими средства за пожарогасене.

5. През време на масовото мероприятие при учениците трябва да присъства представител на училищното ръководство, който да следи и отговаря за спазване на всички правила по противопожарната охрана.

6. При провеждане на масовото мероприятие е забранено:

- осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да причинят пожар;
- да се гаси напълно светлината в помещението;
- разполагане на маси, столове и други предмети в помещението по начин, който ще затрудни бързото му напускане от присъстващите.

7. Украсата с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен електротехник, който да спазва всички изисквания за електро- и пожаробезопасност.

РАЗДЕЛ IV

Работно облекло и предпазни средства

1. Предпазните средства и работното облекло се осигуряват съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове и се ползват само по предназначението им в работното време.

2. Изготвя се и се утвърждава списък на работните места и видовете работа, за които са необходими предпазни средства и работно облекло, като се определя видът, срокът на износването и условията на ползването им.

3. Разходите по доставката и поддържането на работното облекло и предпазните средства са за сметка на бюджета на училището.

4. До началото на всяка учебна година комисия, назначена със заповед на директора, проверява наличието, състоянието и годността на личните предпазни средства.

5. Да се поставят където е необходимо предупредителни знаци и надписи.

РАЗДЕЛ V

Правила и изисквания за безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории със съоръжения и други работни места и дейности

Училищният директор утвърждава разработените правила за безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории, съоръжения и други.

Безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории – общи изисквания.

Кабинет по химия и опазване на околната среда

1. Учениците да бъдат запознати с несъвместимостта на химическите вещества.
2. На шкафове, в които се съхраняват отровни, samozапалващи се, взривни, радиоактивни и други вещества, да се поставят знаци по БДС и ISO за опасност.
3. Във всяка химическа лаборатория трябва да бъде монтирана общообменна вентилация.
4. Отровните вещества да се съхраняват в добре затворени съдове и специални шкафове, които се заключват с надписи и знаци “отрова”. Леснолетливите течности да се съхраняват на хладно и тъмно място.
5. Забранено е оставянето на химически вещества без етикет.
6. Да се спазват от учителя нормативите за допустимото количество опасни и отровни за здравето вещества.
7. Химическите лаборатории да са разположени и оборудвани, съгласно санитарните норми и извънучилищна дейност

1. При организиране на извънучилищни мероприятия ръководителят на групата да изготви и представи на директора план за провеждане на мероприятиято.
2. Извънучилищно мероприятие се провежда след издадена от директора писмена заповед и проведени инструктажи с учениците.
3. Директорът определя и запознава придружителите на групата с конкретните им задължения за осигуряване на безопасното провеждане на извънучилищното мероприятие.

Физкултурен салон, площадка, игрище

1. Устройвата за обзавеждане на салона, площадката и игрището за физкултура да са със здрави, изправни и сигурно поставени (закрепени) уреди, гимнастически постелки, подвижни съоръжения за подскоци, настилка на площадката, тревен терен и други.
2. Уредите да се поддържат в изправно състояние. Особено внимание да се обръща на крепежните елементи (винтове, болтове, скоби, обтегачи, възли и други).
3. Ежедневно, преди започване на занятията по физическо възпитание и спорт, да се извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват.
4. Да не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност за злополука, или да се играе без гимнастически постелки.
5. Да се поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха.
6. Да се оказва помощ при изпълнение на трудни и опасни елементи от упражненията и да се осигурява пазене в случай на несполучливи опити с прескоци, отскоци, игра на лост, халки, греди и т.н.
7. Да се следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не се изисква изпълнение на трудни елементи.

8. При хвърляне на спортни уреди да се съблюдава да няма хора на мястото около попаденията.
9. Местата за физическо възпитание и спорт, трябва да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилната, разположение на уредите и други.
10. В случай на злополука да се вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да се съобщи на Директора на училището.

Дейност в случай на пожар, авария или природно бедствие

1. Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.
2. При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска сградата самостоятелно от ученици или учители.
3. Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително по-устойчиви на въздействието.
4. След преминаване на първия трес не забавно да се изключат отоплителните и нагревателните уреди в класните стаи, канцелариите, коридорите, работилниците, кабинетите, лабораториите и други.
5. След преминаване на първия трес под ръководството на учителите, организирано, при спазване на плана за евакуация да се напуснат класните стаи.
6. Да се слиза само по стълбищата, без да се ползва асансьор.
7. След напускане на сградата да не се застава на разстояние по-малко от височината ѝ.
8. Задължително е спазването от всички – трудов колектив и ученици на противопожарната наредба утвърдена от директора.
9. При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарната охрана, като се посочи и адресът на училището.
10. Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните противопожарни съоръжения.
11. Организирано и без паника да се евакуират учениците, при спазване на плана за евакуация и конкретната пожарна обстановка.
12. Задимен участък да се преминава с поставена на дихателните органи мокра кърпа.
13. Директорът на училището и учителите напускат последни училищната сграда, след извеждане на всички ученици.
14. При разрастване на пожара да се вземат мерки за спасяване на ценно имущество и документация.
15. При пристигане на противопожарните коли да се информират служителите на СПАБ за следното:
 - Има ли ученици, неизведени от класните стаи и къде, кои помещения са обхванати от огъня и къде се разпространява;
 - Местата за съхраняване на леснозапалими течности;

ГЛАВА ТРЕТА

Инструктажи и обучения по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана

1. Директорът на училището задължително с писмена заповед създава организация за цялостното провеждане на видовете инструктажи, техният обхват, продължителност, тематика и програми, както и длъжностните лица, които ще ги провеждат.

Инструктаж за ученици:

- а) Начален – на новоприети ученици в VIII^{-ми} клас;
- б) Периодичен - провежда се в началото на всяка учебна година;
- в) На работното място /за часовете по учебна практика, производствена практика и по ПОРРС/;
- г) Извънреден /след трудова злополука, пожар, природно бедствие и други/;

Инструктаж за учители, служители и работници:

- а) Начален – провежда се при постъпване на работа;
- б) На работното място;
- в) Периодичен – провежда се в началото на новата учебна година;
- г) Извънреден /след трудова злополука, пожар, природно бедствие и други/;

Всеки работник или служител, учител и ученик, който постъпва на работа или да се обучава, независимо от неговата подготовка, образование, квалификация и трудов стаж, по същата или друга професия, да се допуска на работа или обучение само след като бъде подробно инструктиран по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана.

Инструктажи да се провеждат и с командировани в училището работници и служители, с лица, приети за повишаване на образованието, квалификацията и при производствена практика.

Инструктажите да се провеждат през време на работа (в работно време).

Проведените инструктажи да се документират в книга за инструктаж.

2. Инструктажите се провеждат от длъжностни лица с техническо или друго подходящо образование и съответен опит през време на работа, като разходите за това не са за сметка на инструктираните.

3. Инструктажи за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд се провеждат от учители и/или класни ръководители и от оторизирани лица, както и когато ученици, педагогически и непедагогически персонал или лица от други организации извършват самостоятелно или съвместно следните дейности:

- Ремонт, монтаж и демонтаж на апарати и съоръжения;
- Ремонт на различни видове инсталации – електрически, отоплителни, вентилационни, климатични, водопроводни и канализационни;
- Строително-монтажни дейности на училищната сграда или двора на училището;
- Товаро-разтоварни или транспортни дейности.

4. Директорът на училището ежегодно организира форми за повишаване на знанията по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана на длъжностните лица, които ръководят и управляват трудови и учебни процеси и на тези, определени да провеждат инструктажи.

5. С всички работници, служители и ученици да се проведат инструктажи за безопасни условия на възпитание, обучение и труд безопасните методи на работа.

6. Работниците и служителите, работата, на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на технически съоръжения, задължително да се инструктират, обучат и положат изпит по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

7. Директорът на училището да организира провеждането на периодично обучение и инструктаж по правилата за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
8. По отношение на организацията на инструктажите да се привлекат училищните настоятелства.
9. Задължително е документирането на проведените видове инструктажи.
10. Не се допускат на работа лица, които не са инструктирани.
11. Контролът по спазването на изискванията за организацията, реда и условията за провеждане и документиране на видовете инструктажи се осъществява от училищният директор.
12. Въвеждането, воденето, съхранението и контролът по документацията за дейностите, осигуряващи здравословни и безопасни условия на обучение и труд се изпълнява от директора на училището или от упълномощено длъжностно лице.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Трудови злополуки

1. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.
2. Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.
3. За всяка трудова злополука самият пострадал или най-близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява училищния директор.
4. Трудовата злополука се установява от директора на учебното заведение с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване – в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи.
5. Директорът на учебното заведение организира регистрирането, отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионални заболявания по установения в Република България ред.
6. Училищният директор незабавно уведомява ИО на МОН, регионалните инспекции по труда, органите на МВР, прокуратурата и Гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.
7. Мерки за предотвратяване на трудовите злополуки и на общите и професионални заболявания се вземат от училищния директор.

ГЛАВА ПЕТА

Долекарска помощ

1. Да се ползват правилата, предназначени за обучение на работниците и служителите за оказване на първа долекарска помощ при увреждане здравето на хора при трудовата им дейност, утвърдени от министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалните грижи.
2. Спазването на Правилата за оказване на първа долекарска помощ утвърдени на основание чл. 276, ал.1 и ал.2 от КТ и влезли в сила от 01.01.1995 г. е задължително.
3. При изпадане на ученици в гърч да се запази спокойствие, да се постави детето далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в

странично положение и да се повика веднага училищният лекар или медицинското лице, обслужващо училището. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване /пръскане с вода и изкуствено дишане, които влошават състоянието на детето/, да се изнесе на свеж въздух пострадалият и да не се дават течности и вода през устата.

4. При настъпване на алергичен шок на мястото на инфектиране да се постави турникет.

5. Медицинското лице в училището обучава групи от класовете за оказване на първа долекарска помощ при токов удар, изгаряне, порезни рани и счупване на крайници.

6. При колапс да се напляска лицето и да се напръска с вода, да се дадат тонизиращи напитки или вода.

7. При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо. При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицинския специалист, като се отстраняват наблюдателите и се оставят само двама преки свидетели на произшествието.

8. При повръщане да не се дават вода или течности през устата.

9. При удар от електрически ток да се освободи пострадалият от проводника при сигурни предпазни мерки – с дървен предмет. Пострадалият да се постави на пода с обърнати настрани глава без възглавница и да се започне външен сърдечен масаж, след което вдишване уста в уста или уста в нос.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящият правилник влиза в сила от началото на учебната 2024/2025 година с решение на Педагогическия съвет.

2. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище е задължително спазването на настоящия правилник, както и на Наредба № 7 от 15.08.2005г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплеи и Наредба №15 от 31.05.1999 г. на МТСП и МЗ.